

TRACTATUS

DE INDICIIS, ET
TORTURA,

D. Francisci Brunii de S. Seuerino. Item &
D. Guidonis de Suzaria Mantuani. Et
D. Baldi de Periglis Perusini.

CVM ADDITIONIBVS D. LV-
douici Bolognini Bononieſis. nunc multis in locis
emendati & reſtituti in gratiam eorum,
quibus ad regimen Reipubli-
cæ uſui erunt.

Indicem copioſiſſimum in calce repoſuimus.

REM MAXIMAM SIBI

PROMITTIT PRUDENTIA.

Num. 44.

Cap. . . . .

Num. . . . . 36.

LVGDVNI, APVD GVLIEL-
MVM ROVILIVM,
M. D. XLVII.

Coll. Soc. I. E. S. V. Salm. ex dono Regum.

3

V T I L I S E T P R A C T I
cabilis Tractatus de Indicijs & Tortura, editus
in ciuitate Senarum per Excellen. I. V. D.
Dominum Franciscum Brunū de sancto Se-
uerino. Quæ materia hæctenus à plerisq; sa-
tis truncate & imperfecte tradita reperitur.
In hoc tamen tractatu adeo perficitur, vt nul-
libi vsq; ad hæc tempora perfectius inuenia-
tur. Habent igitur latruncultores, id est, Iu-
dices maleficiorū iter tersum, per quod tutis-
sime incedere valeant in theorica & practica.

Præfatiuncula cum diuisione.

G V M materia Indiciorum, & Questionis,
siue Torturæ sit multū in usu, & non parum
periculosa, & officiales in ea quandoq; male
aduertant, aut cupiditate honoris, aut igno-
rantia. Ideo decreui in modum tractatus materiam ipsam
colligere, & eam prout potero dilucidare, & ordine ali-
quo texere, ut legentes & practicanes facilius capiant, &
inueniant casus occurrentes. Et quia Indicia debent præce-
dere, & Tortura subsequi. Ideo prius dicam de Indicijs,
secundò subdam de questione, siue Tortura.

¶ Et primo quid sit indicium, & unde dicatur. ¶ Secun-
do qualiter indicium probetur. ¶ Tertio qualia debeant
esse indicia per quæ deueniri ualeat ad torturam. ¶ Quar-
to qualia debeant esse indicia per quæ deueniri ualeat ad cō-
demnationem. ¶ Quinto quomodo & qualiter indicia eliz-
dantur & tollantur.

163

PERVITILIS

ET QVOTIDIANVS

Tractatus de Tormentis, siue de Indi-
cijs, & Tortura, per præstantissi-

imum, ac eminentissimum ea

ætate doctorem D. Gui-

donem de Suza-

ria Mantua-

num,

CVM ADDITIONIBVS D. LV

douici Bolognini Bononiens. V. I. Doct. clarissimi, equi-

tisq; dignissimi in almo Bonon. studio. Anno Domini

M. CCCC. LXXXIII. ad magnificos dominos,

D. Praetores, & eorundem Assesso-

res, ac Iudices ad maleficia

deputatos.

- 1 Iudex torturus reum, iuris, & humanitatis meminerit, nec repetere debet, si veritas impositi criminis, alia quauis via leuiori possit erui.
- 2 Quæstio seu tortura, non ex leui causa, aut pro quolibet crimine est indifferenter proponenda.
Indicia non quælibet sunt ad torturam sufficientia.
- 3 Torqueri non debet quis, nisi duobus concurrentibus.
Tormenta reo, ea sunt moderatione inferenda, vt tortus aut innocentia, aut certe supplicio conseruetur saluus.
- 4 Quæstio inquisitio quædam dicitur, cum tormentis & dolore corporis, facta eruendæ veritatis gratia.
- 5 Quæstio fieri dicitur per tormentum, quasi torquens mentem.
- 6 Iudex carcerato, qui torqueri non potest, alimenta denegare non debet.

TRACTATUS

DE QVAESTIONIBVS

& Tormentis Clarissimi ingenij,
ac legum apicis D. Baldi
de Periglis, Pe-
rusini.

- 1 Iudex humanitate non modica pollere debet, non enim debet statim ad quaestiones & torturas procedere.
Quaestio non de qualibet leui causa aut crimine est habenda.
Indicia quaelibet non sufficiunt ad torturam.
- 2 Tortus non est ad torturam repetendus nisi duobus concurrentibus.
Iudex eo vti debet temperamento, vt tortus, aut innocentis, aut supplicio seruetur saluus.
Quaestio quid proprie dicatur.
- 3 Quaestioni possunt subijci liberi & serui, & statuliberi & liberti.
- 4 Minor xiiij. ann. non debet torqueri, pot tñ serula vel corrigia cedi.
- 5 Decuriones aliquo casu torqueri possunt.
- 6 Quaestio repeti non potest nisi nouis superuenientibus in dicijs.
- 7 Iudex aequus in quaestione repetenda quae attendere debeat.
Tormenta quo ordine sunt proponenda.
Formina masculo praefertur in tortura.
- 8 Tortura ex quibus causis possit adhiberi.
- 9 Indicia quae & qualia torturam praecedere debeant.
- 10 Conuersatio mala operationis malae est indicatiua.
- 11 Indicia sumi possunt ex trepidatione vel constantia.
- 12 Fuga indicium facit de maleficio perpetrato.

CAPITVLVM PRIMVM CIR

ca diffinitionem quaestionis

DE quaestionibus tractaturus, uidendum est primo quid sit quaestio. Secundo quae personae possunt torqueri, & quomodo. Tercio qualiter inquisitio seu quaestio debet fieri, siue cum quo moderamine sunt habenda

P benda

I N D E X.

- Tortus quomodo in confessione censeatur perseverare. nu.
me. 4. Pagina 114*
- Tortus non statim post torturam debet ad tribunal reduci ad
uidendam ipsius in confessione perseuerantiam. nu. 5. 115*
- Tortus ad tribunal reductus, an sit relaxandus si confessionem
in tortura factam reuocauerit. nu. 6. 116*
- Tortus confessus per diem naturalem quiescere debet antequam
confessionem suam ratificet. nu. 69. 200*
- Tortus non est ad torturam repetendus, nisi duobus concurrant
rentibus. nu. 2. 226*
- Tortus in quibus casibus sit de alijs interrogandus. nu. 4. 234*
- Tortus absq; iudicijs sibi non preiudicat confitens in tormen-
tis. nu. 9. 238*

V

- V**ariatio, pauor, & trepidatio, indicium faciunt, alijs de-
ficientibus iudicijs. nu. 30. 38
- Variationes & uacillationes facte in tortura sine iudicijs facte,
torto non preiudicant in aliquo. nu. 31. eadem*
- Varietatem aliter haberi non posse, qualiter, & a quo proba-
ri debeat. nu. 15. 14*

F I N I S.

Excudebat Lugduni Ioannes Pul-
lonus, aliàs de Trin.